

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 9. októbra 2017 v trestnej veci obvineného K. Z., pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z. a iné, o sťažnosti obvineného a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 28. septembra 2017, sp. zn. 2Tp/26/2017, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosti obvineného K. Z. a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a j ú.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 27. septembra 2017 návrh na vzatie do väzby obvineného K. Z., ktorý odôvodnil tým, že voči obvineným C. N., Y. F., K. Z., R. C., R. Q., E. V. a N. F. je vedené trestné stíhanie v trestnej veci vyšetrovanej na Národnej kriminálnej agentúre Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotke expozitúre Bratislava pod označením ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013. Obvinený K. Z., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, je stíhaný za

1/ trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9

ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z., na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku z 12. júla 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (v súvislosti s usmrtením poškodeného Y. J. Y.),

2/ trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. c/, písm. h/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z., na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku z 12. júla 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (v súvislosti s usmrtením poškodeného R. Y.),

3/ trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného v čase spáchania skutku, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku, na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru expozitúry Západ národnej protizločineckej jednotky Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru z 26. februára 2016 pod ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-BA-2013 (neskôr konanie vedené pod ČVS: PPZ-644/NKA-PZ-ZA-2017) v súvislosti s usmrtením poškodeného R. Q.,

4/ zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona, na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku zo 4. decembra 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (v súvislosti s prechovávaním strelných zbraní, streliva, munície a výbušnín v garážovom boxe v F. a pod chatou v N.), na skutkových základoch uvedených v citovaných uzneseniach.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že 25. septembra 2017 o 12:25 hod. bol podľa § 86 ods. 1 Trestného poriadku zadržaný obvinený K. Z., ktorý bol následne 26. septembra 2017 vypočutý k dôvodom svojho zadržania. Vo výsluchu uviedol, že k samotným skutkom, pre ktoré je stíhaný, sa už vyjadril a nerozumie, prečo došlo k jeho zadržaniu, keď bol prepustený najvyšším súdom a dodržiaval podmienky probačného dohľadu. Vo svojich výsluchoch vykonaných pred jeho zadržaním v dňoch 21. novembra 2013, 16. januára 2014 a

23. septembra 2014 obvinený K. Z. svoju účasť na skutkoch opísaných pod bodmi 1) - 4) vyššie poprel a cíti sa byť nevinný .

Ďalej najvyšší súd zistil, že v súčasnosti je obvinený K. Z. stíhaný aj uznesením vyšetrovateľa expozitúry Bratislava, národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ z 30. septembra 2016 v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013 pre skutok trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f/ zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 10/1999 Z. z. spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 zák. č. 140/1961 Zb. v znení zák. č. 10/1999 Z. z., a to v súvislosti s usmrtením poškodeného U. Z., prezývaného Z..

Na Krajskom súde v Banskej Bystrici je v súčasnosti prejednávaná trestná vec obv. K. Z. pod sp. zn. 5T/1/2017 (uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4To 2/2017 zo 7. júla 2017 bola vec odňatá Špecializovanému trestnému súdu a prikázaná Krajskému súdu v Banskej Bystrici).

Vo vzťahu k formálnej podmienke väzby podľa § 72 ods. 2 prvá veta Trestného poriadku prokurátor uviedol, že táto je u obvineného K. Z. naplnená vydanými uzneseniami vyšetrovateľa podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku z 12. júla 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (vo vzťahu ku skutkom pod bodmi 1) a 2)), zo 4. decembra 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (vo vzťahu ku skutku pod bodom 4)) a z 26. februára 2016 pod ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-ZA-2013 (vo vzťahu ku skutku pod bodom 3)), pričom predmetné uznesenia boli obvinenému a jeho obhajcovi doručené, mal možnosť podať si voči nim sťažnosť a tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť.

Vo vzťahu k naplneniu materiálnych podmienok väzby, prokurátor uviedol že vyššie popísané skutky pod bodmi 1) - 4), pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, sa stali, majú znaky trestných činov a že na týchto skutkoch sa podieľal obvinený K. Z. spolu s ďalšími osobami pôsobiacimi v zločineckej skupine.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku prokurátor uviedol, že zo správania obvineného K. Z. ešte v minulosti, ako aj zo skutočností vzťahujúcich sa k trestným konaniam voči jeho osobe, vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, a to najmä preto, že mu hrozí vysoký trest (v prípade všetkých trestných činov vražd mu hrozí trest odňatia slobody na 12 až 15 rokov alebo

výnimočný trest, a to trest odňatia slobody vo výške nad 15 do 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie, resp. v prípade obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami mu hrozí trest odňatia slobody na 15 až 20 rokov). Túto obavu zvyšuje aj tá skutočnosť, že obvinený je popri tomto konaní obžalovaný aj pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a troch skutkov vražd vedených na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. n. 5T/1/2017, kde v tomto trestnom konaní bol vzatý do väzby aj z dôvodu obavy pred jeho útekem, resp. skrývaním. V predmetnom konaní síce došlo 12. septembra 2017 k jeho prepusteniu z väzby, ale táto bola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom existencia dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Trestného poriadku zostala vo vzťahu k obvinenému K. Z. zachovaná. Obvinený K. Z. je navyše trestne stíhaný za ďalší skutok vraždy v konaní vedenom na expozitúre Bratislava, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry PPZ pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013, za ktorý mu hrozí rovnako až výnimočný trest. Uvedený vysoký trest mu bol navyše aj dvakrát Špecializovaným trestným súdom uložený, avšak došlo k jeho zrušeniu odvolacím súdom z procesných dôvodov. Je predpoklad, že uvedená skutočnosť však mohla u obvineného vyvolať reálnu obavu, že mu takýto trest bude v budúcnosti aj právoplatne uložený. Obavu, že obvinený K. Z. sa bude skrývať na neznámom mieste umocňuje aj výpoveď svedka H. U., ktorý vypovedal 13. mája 2014, že pre C. N. na základe jeho pokynov sprostredkovaných obvineným K. Z., zabezpečoval okrem iného chaty, na ktorých sa potom schovávali, keď spáchali nejaký trestný čin. Obavy z úteku ďalej umocňuje skutočnosť, že samotný obvinený vo svojich výsluchoch uviedol, že má v Českej republike rodinu a v minulosti sa tam zdržiaval a chodieval tam. V roku 2009 pracoval sedem mesiacov brigádne v Rakúsku. Obvinený teda má možnosti a schopnosti vycestovať a dlhodobejšie sa zdržiavať v zahraničí, a prípadne sa takto vyhýbať alebo ukrývať pred orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. súdmi. Zo znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o. č. 28/2017 z 19. júna 2017 taktiež vyplýva, že obvinený K. Z. má tendenciu nerešpektovať zákon a iné sociálne normy a je u neho predpoklad, že by sa mohol vyhýbať prípadnému predvolávaniu na úkony, nerešpektovať príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a prípadne sa vyhýbať samotnému trestnému konaniu ako celku.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku prokurátor uviedol, že zo správania obvineného K. Z. jednoznačne vyplýva dôvodná obava, že bude pôsobiť na svedkov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Uvedené vyplýva najmä zo skutočnosti, že obvinený sa podieľal na skutku pod bodom 3), a to vražde R. Q. z leta roku 1999, kedy motívom predmetnej vraždy bola snaha členov

zločineckej skupiny zabrániť tomu, aby poškodený R. Q. v prípade jeho zadržania políciou prípadne vypovedal voči členovi skupiny R. C.. Z výpovede svedka H. U. ďalej vyplýva, že obvinený K. Z. si vytváral v prípade vraždy Y. J. Y. vopred alibi, aby tým maril vyšetrovanie a sťažil svoje odhalenie. Túto obavu potvrdzuje a zvyšuje skutočnosť, že obvinený K. Z. sa už v minulosti po prepustení z väzby dopustil konania, ktorým v úmysel zakryť páchanie vlastnej trestnej činnosti, ako aj z dôvodu zabránenia odchodu zo zločineckej skupiny jednému z jej členov inicioval usmrtenie tohto člena. Konkrétne ide o skutok vraždy poškodeného U. Z., keď obvinený K. Z. sám po tom, ako bol 14. januára 1999 prepustený z väzby, navádzal obvineného C. N., aby spolu s ďalšími členmi skupiny L. usmrtili poškodeného U. Z. z dôvodu, že poškodený ako im podriadený člen tejto skupiny neuposlúchol niektoré ich príkazy, a taktiež aby zabránili jeho odchodu z tejto skupiny, a najmä aby tak zakryli iné trestné činy, ktoré spáchali spolu s poškodeným alebo o ktorých sa poškodený ako člen tejto skupiny dozvedel, a ktoré by mohol po odchode zo skupiny vyzradiť. C. N. na základe tohto presvedčania rozhodol o usmrtení poškodeného a obvinený K. Z. na tomto skutku sám participoval. Tiež je dôvodný predpoklad, že obvinený K. Z. by mohol mariť vyšetrovanie aj preto, že bol členom skupiny, ktorý sa podieľal na zakopávaní tela poškodeného U. Z., ktoré sa doteraz nepodarilo dohľadať, pričom miesto zakopania vybral práve on a ponechaním na slobode hrozí, že by mohol prípadne prekopáť telo alebo inak zmariť prípadne nájdenie pozostatkov poškodeného U. Z.. Navyše je tu obava z možného pôsobenia na bývalých členov skupiny R. F. a H. U., ktorí sú na slobode, a ktorí vypovedali proti nemu v prípravnom konaní v trestnej veci prejednáwanej na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Aj na základe ich výpovedí bol obvinený K. Z. v pôvodnom konaní dvakrát odsúdený na doživotie. Napriek tomu, že uvedené odsúdenia boli v odvolacom konaní zrušené, je tu obava z možného pôsobenia na uvedených svedkov v snahe zabrániť, či ovplyvniť ich výpovede tak, aby nevypovedali v jeho neprospech.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku prokurátor uviedol, že zo správania a okolností na strane obvineného K. Z. vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti. Táto skutočnosť vyplýva najmä z toho, že sa opakovane dopúšťal v minulosti trestnej činnosti, čo vyplýva z prehľadu skutkov, pre ktoré je v súčasnosti stíhaný. Uvedenú obavu potvrdzujú aj závery znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r. o. č. 28/2017 z 19. júna 2017, z ktorého možno vyvodiť, že obvinený K. Z. má sklony k protiprávnemu správaniu, ľahko sa u neho aktivuje agresívne správanie, a teda je u neho predpoklad páchania ďalšej trestnej činnosti v prípade ponechania na slobode. Obavu z pokračovania v trestnej činnosti vyvoláva aj skutočnosť, že obvinený bol aj pred svojím zadržaním v roku 2012 nezamestnaný, pracoval podľa svojho vyjadrenia

naposledy v roku 2009, a aj to brigádne. Pravdepodobným zdrojom jeho príjmov bola tzv. výplata vyplácaná členom skupiny. Finančné prostriedky na tieto výplaty pochádzali najmä z trestnej činnosti. Je dôvodný predpoklad, že vzhľadom na absenciu tohto príjmu by sa obvinený K. Z. dopúšťal trestnej činnosti za účelom získania finančných prostriedkov na živobytie. Vzhľadom k tomu, že obvinený mal byť jednou z osôb, ktorá zabezpečovala zbrane pre skupinu L., nie je možné vylúčiť, že tieto má niekde ukryté, resp. by si ich vedel opätovne zadovážiť, a tieto následne použiť pri páchaní trestnej činnosti.

K dostatočnosti obmedzení a povinností uložených obvinenému K. Z. v inej trestnej veci prokurátor uviedol, že v súčasnosti má obvinený v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici, sp. zn. 5T/1/2017 na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. septembra 2017, sp. zn. 2 Tost 28/2017 podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nahradenú väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, a súčasne má podľa § 82 ods. 4 Trestného poriadku nariadenú kontrolu technickými prostriedkami - zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby podľa § 6 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami. Zároveň má podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku uloženú povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu a má uložený podľa § 82 ods. 1 Trestného poriadku aj zákaz vycestovať do zahraničia. Tieto opatrenia nie je možné považovať vo vzťahu k obvinenému za dostatočné tak, aby nahradili inštitút väzby. Na základe skutočností zistených po prepustení obvineného K. Z. z väzby 12. septembra 2017 bolo zistené, že 20. septembra 2017 bol vo vzťahu k obvinenému zaznamenaný bezpečnostný incident spočívajúci v prerušení signálu medzi OIZ (nárámkom) a zariadením na určenie polohy (GPS zariadenie), ktorý bol spôsobený vzdialením sa kontrolovanej osoby (K. Z.) z dosahu zariadenia na určenie polohy. Uvedený bezpečnostný incident obvinený K. Z. spôsobil tým, že ponechal GPS zariadenie v záhradnej chatke N. R. v chatovej oblasti na E. ulici v F. - H., ktorú potom, ako tam prespal, opustil bez predmetného zariadenia. Teda ponechal predmetné zariadenie na mieste, ktoré nemá hlásené na účely probačného dohľadu ako miesto svojho pobytu. Až do jeho zadržania 20. septembra 2017 v čase o 10:22 hod. sa obvinený pohyboval takmer 3 hodiny bez toho, aby bolo známe miesto jeho pobytu a činnosť, ktorú vykonáva. Obvinený sa v čase zadržania zdržiaval v reštauračnom zariadení, bol pod vplyvom alkoholu a ďalší alkohol mal pri sebe. Je zrejmé, že nemal snahu vrátiť sa po GPS zariadenie. Zo správy probačného a mediačného úradníka ďalej vyplýva, že obvinený nedisponuje žiadnym mobilným telefónom. Obvinený je síce nepretržite monitorovaný operačným strediskom PZ, avšak jeho aktuálnu polohu kontroluje operačné stredisko iba v prípade vzniknutého incidentu alebo na žiadosť probačného a

mediačného úradníka. Nie je teda nepretržite pod dohľadom vo vzťahu k jeho aktuálnej polohe. Zo správy ďalej vyplýva, že obvinený sa môže k štátnej hranici (ktorá je blízko jeho bydliska) priblížiť bez toho, aby došlo k prevádzkovému alebo bezpečnostnému incidentu. Z predloženého spisového materiálu teda vyplynulo, že obvinený K. Z. sa zdržiaval na miestach, kde nemá nahlásený pobyt, pričom neoznámil probačnému a mediačnému úradníkovi zmenu pobytu a ani manželke neoznámil, kde odchádza a bude sa zdržiavať. Napriek súdom uloženou povinnosti podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu, obvinený K. Z. si uloženú povinnosť nespĺnil ani 20. septembra 2017 a ani potom, pričom k začatiu porušovania uloženej povinnosti došlo už 6 dní pod jeho prepustení z väzby na slobodu. Navyše bolo zistené, že obvinený opakovane konzumuje alkoholické nápoje. Už v minulosti sa obvinený dopustil konania, keď počas toho, ako bol zo zdravotných dôvodov hospitalizovaný nemocnici, túto na vlastnú žiadosť a zodpovednosť opustil, a následne sa podieľal na skutku vraždy Y. J. Y. a po vykonaní skutku sa do nemocnice vrátil. Toto minulé správanie obvineného odôvodňuje obavu, že aj napriek kontrole technickými prostriedkami opätovne poruší toto obmedzenie, ponechá lokalizačné zariadenie mimo svojho dosahu a dopustí sa následne trestnej činnosti. Rovnako treba brať do úvahy, že kontrola pohybu obvineného cez technické prostriedky nie je vykonávaná nepretržite, ale len v konkrétnych prípadoch. Vo vzťahu k možnosti úteku prokurátor konštatoval, že obvinený K. Z. má pobyt v blízkosti štátnej hranice, pričom priblíženie k nej nie je vyhodnocované ako bezpečnostný incident. Prekročenie hranice by síce spustilo bezpečnostný incident, avšak pre takýto prípad by mal obvinený zrejme dostatok času na jej prekročenie, pričom po prekročení by skončila právomoc orgánov Slovenskej republiky a obvinený by do vydania medzinárodného, resp. európskeho zatýkacieho rozkazu nemohol byť zadržaný príslušnými cudzozemskými orgánmi, čo by skomplikovalo jeho zadržanie. Ďalej je potrebné uviesť, že napriek zákazu vycestovania do zahraničia disponoval obvinený do svojho zadržania 25. septembra 2017 cestovným pasom. Samotná kontrola technickými prostriedkami na určovanie polohy, ako aj probačným a mediačným úradníkom nijako nebráni obvinenému K. Z. v pohybe po území Slovenskej republiky a ani v prípadnom kontakte a pôsobení na svedkov v tomto konaní, z ktorých niektorí, ktorí priamo usvedčujú obvineného K. Z. z trestnej činnosti, sa tiež nachádzajú na slobode a miesta, kde sa pohybujú, sú obvinenému známe. Predpoklad takéhoto správania obvineného možno dôvodne očakávať najmä vo vzťahu k osobe svedka H. U., ktorý pôsobil v zločineckej skupine L. priamo pod K. Z.. Uvedené možno dedukovať najmä zo skutočnosti, že motívom vraždy poškodeného U. Z. v inom trestnom konaní, bola práve obava, že by sa poškodený mohol po odchode zo skupiny L., podieľať na objasnení najzávažnejšej trestnej činnosti spáchanéj jej členmi. U. Z. bol pritom priamo podriadený

obvinenému K. Z., pričom zároveň išlo o blízkeho rodinného priateľa obvineného K. Z.. Napriek tomu obvinený spáchanie vraždy U. Z. nielen inicioval, ale na jeho spáchaní sa aj podieľal. Ak bola v minulosti motívom na zavraždenie poškodeného U. Z. čo i len hypotetická možnosť, že by ho mohol poškodený usvedčiť zo závažnej trestnej činnosti, tak v súčasnosti, kedy je obvinený priamo usvedčovaný z tej najzávažnejšej trestnej činnosti inými osobami (R. F., H. U.), je takáto motivácia obvineného oveľa vyššia. Obvinený tieto osoby veľmi dobre osobne pozná, pozná ich rodiny aj miesta, kde sa títo zdržiavajú. V rámci dokazovania bolo navyše zistené, že po usmrtení poškodeného U. Z., keď poškodeného nahradil H. U., tomuto K. Z. povedal, že „ak nebude poslúchať, tak ho pošle na rovnakú dovolenku ako poškodeného“.

Prokurátor sa v návrhu na vzatie do väzby obvineného vysporiadal aj so skutočnosťou, že obvinený K. Z. bol zadržaný potom, ako bol v inej veci prepustený na slobodu (trestná vec vedený na Krajskom súde v Banskej Bystrici, sp. zn. 5T/1/2017), pričom k prepusteniu väzby došlo v predmetnej veci tesne pred uplynutím Trestným zákonom povolenej maximálnej lehoty väzby podľa § 76a Trestného poriadku (tzv. reťazenie väzby). Táto skutočnosť podľa prokurátora nie je prekážkou pre opätovné vzatie obvineného do väzby v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013. U obvineného K. Z. sú splnené všetky formálne a aj materiálne podmienky väzby, pričom Trestný poriadok v žiadnom z ustanovení nevyklučuje možnosť vzatia obvineného do väzby potom, ako bol prepustený z väzby v inej veci, a to ani v prípade, ak u predchádzajúcej väzby došlo k uplynutiu jej maximálnej možnej dĺžky stanovenej Trestným poriadkom. Tento výklad je súladný s Ústavou Slovenskej republiky aj s medzinárodnými dohodami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Poukázal pritom na judikatúru Ústavného súdu (uznesenie Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 135/2016 z 11. februára 2016, uznesenie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 630/2014 z 21. októbra 2014, uznesenie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 314/2012 z 3. júla 2012 a i.) a Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok ESLP vo veci Ereren proti Nemecku z 6. novembra 2014). Na záver prokurátor poukázal na skutočnosť, že skutky, pre ktoré je v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 obvinený K. Z. stíhaný neboli vedené v spoločnom konaní s vecou, v ktorej bola prokurátorom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podaná 25. septembra 2014 pod sp. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638 obžaloba na Špecializovaný trestný súd. Aj keď časť skutkov, pre ktoré je obvinený K. Z. stíhaný, bola vyšetřovaná súbežne s konaním, v ktorom bol vzatý do väzby, v konaní neboli dané podmienky na spojenie vecí na spoločné konanie, a to najmä z dôvodu, že vo veci vedenej pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 bolo potrebné z dôvodu uplatnenia zásady špeciality pri skutku vraždy poškodeného C. Q. zabezpečiť súhlasy na trestné stíhanie od cudzích justičných orgánov vo vzťahu k štyrom

obvineným. Z uvedeného dôvodu nedošlo k spojeniu vecí na spoločné konanie, nakoľko by sa takýmto postupom predĺžila dĺžka trestného konania, v ktorom boli stíhaní C. N. a spol., pričom obvinení K. Z., R. S. a Y. V. boli vzatí do väzby. Nemožnosť spojenia vecí vyplýva aj zo skutočnosti danej zákonom, že vo väzobných veciach je potrebné konať prednostne a urýchlene, k čomu by spájanie vecí neprispelo.

K uvedenému reťazeniu väzby sa vyjadril obhajca obvineného K. Z. v rámci prednesu svojho záverečného stanoviska na výsluchu obvineného 28. septembra 2017 tak, že skutky objasňované v rámci teraz prebiehajúceho konania, pri ktorom bol podaný návrh na vzatie do väzby, sú z toho istého obdobia ako skutky, ktoré v súčasnej dobe prejednáva Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pod sp. zn. 5T/1/2017. Podľa názoru obhajcu nemôže byť na ujmu obvineného, že orgány činné v trestnom konaní neprejednávajú tieto skutky v jednom konaní. Ak by sa prijal záver, ktorý umožňuje podať opätovný návrh na väzbu v podstate za podobné skutky, za ktoré prebieha iné konanie, v rámci ktorého už bola vyčerpaná maximálna dĺžka väzby, obvinený, u ktorého sa takto postupuje, by mohol byť vo väzbe prakticky doživotne. Rozdelenie skutkov a ich objasňovanie v rámci viacerých konaní nesmie byť na ujmu základných práv a slobôd a nesmie sa takýmto spôsobom prekročiť maximálna dĺžka trvania väzby, ktorá je ustanovením § 76a Trestného poriadku striktne daná.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu napadnutým uznesením z 28. septembra 2017, sp. zn. 2Tp/26/2017, rozhodol o návrhu prokurátora na vzatie do väzby obvineného tak, že podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Trestného poriadku vzal obvineného do väzby. Väzba u obvineného začala plynúť dňa 25. septembra 2017 v čase o 12,25 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku sudca pre prípravné konanie väzbu obvineného K. Z. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahradil.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v napadnutom uznesení konštatoval, že doteraz nazhromaždené dôkazy v dostatočnej miere dokladujú dôvodnosť podozrení v rovine, ktorá postačuje na to, aby bolo možné konštatovať naplnenie materiálnych dôvodov väzby. Za najzávažnejší právny problém považoval sudca otázku posúdenia tzv. reťazenia väzieb. Dal za pravdu názoru obhajoby, že rozdelenie vecí nemôže umožňovať viacnásobné počítanie zákonom striktne stanovených lehôt väzby. Je však potrebné zdôrazniť, že každú trestnú vec je potrebné posudzovať vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu. V

tomto prípade existujú legitímne dôvody, pre ktoré je prejednávaná trestná vec riešená samostatne a nie spolu so skutkami prejednávanými Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017. Osobitné prešetrovanie tohto prípadu nemožno považovať za prešetrovanie účelové, ktorého cieľom by bolo „držanie si v zálohe ďalšej trestnej činnosti“ z dôvodu, aby bola zo strany orgánov činných v trestnom konaní zaistená možnosť predĺženia zásahov do osobnej slobody pre prípad, že by sa konanie v predchádzajúcich veciach neskončilo podľa ich predstáv. Za tejto situácie „nové plynutie väzby“ v rámci prebiehajúceho konania, nie je porušením žiadneho zo základných práv a slobôd obvineného K. Z. - samozrejme len za situácie, že vznikli väzobné dôvody nielen súvisiace s dôvodnosťou podozrenia, ale aj s konštatáciou niektorého z väzobných dôvodov v súvislosti s v tejto veci preverovanými skutkami. Sudca pre prípravné konanie dospel k záveru, že v tejto veci existujú dôvody väzby v zásade tak, ako ich v návrhu opisuje prokurátor, aj v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Trestného poriadku.

V napadnutom uznesení sudca pre prípravné konanie odkazuje na skutočnosti uvedené v návrhu na vzatie do väzby obvineného K. Z., a to najmä na skutočnosť, že obvinený v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 5T/1/2017 zmenil miesto pobytu počas probačného dohľadu a túto skutočnosť neoznámil probačnej a mediačnej úradníčke, ani členom svojej domácnosti, ďalej poukázal na bezpečnostný incident z 20. septembra 2017, problémy obvineného s požívaním alkoholu, skutočnosť, že obvinený nebol dostihnuteľný v súvislosti s oznámením orgánom činných v trestnom konaní s možnosťou oboznámiť sa s výsledkami vyšetrovania a skutočnosť, že v čase zadržania obvineného v poobedňajších hodinách už obvinený požil nie zanedbateľné množstvo alkoholu. Spôsob správania obvineného nedáva záruku, že tento bude predpísaným spôsobom reagovať na predvolania orgánov činných v trestnom konaní, prípadne súdu. V ostatnom pokiaľ ide o dôvody tzv. útekovej väzby poukázal sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Na rozbor prokurátora sudca pre prípravné konanie poukázal aj pokiaľ ide o dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, a to najmä na skutočnosť, že obvinený K. Z. si signifikantnú časť svojich príjmov zadovožoval páchaním trestnej činnosti. Ide o osobu, ktorá má sklony k nadužívaniu alkoholických nápojov, čo je faktor, ktorý uvoľňuje zábrany v správaní sa človeka vo všeobecnosti. Ak je niekto podozrivý z toho, že pácha násilnú trestnú činnosť, niet dôvodu nedomnievať sa, že požívanie alkoholu prispeje k zvýšeniu rizika opakovanie takýchto konaní. Tieto riziká potom už nie sú len hypotetickou možnosťou, ale faktom, ktorých existencia je konkrétnou skutočnosťou zakladajúcou obavy z pokračovania v páchaní trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o dôvody tzv. kolúznej osoby, s týmito sa sudca pre prípravné konanie nestotožnil. Riziko ovplyvňovania svedkov zo strany obvineného K. Z. je rizikom hypotetickým, nakoľko jeho správanie sa po prepustení z väzby nijako nedokumentuje snahy niekoho ovplyvniť, prípadne kontaktovať sa s osobami, ktoré by v jeho trestnej veci mohli vypovedať. K argumentácii prokurátora vo vzťahu k potenciálu ovplyvňovať svedkov F. a U. sudca uviedol, že pokiaľ obvinený K. Z. naozaj spáchal skutky, z ktorých je obvinený, bol iba vykonávateľom vôle ostatných. Nebol pôvodcom pohnútok svojich nadriadených, hoci mohol byť s nimi vnútorne stotožnený. Preto úvaha založená na tom, že „keďže už predtým zavraždil niekoho, aby ten nevypovedal na iného, existuje riziko zakladajúce obavu, resp. sklony k ovplyvňovaniu iných“, je úvahou nesprávnou, účelovou a neaplikovateľnou v neprospech páchatel'a. Keď to príslušné ustanovenie Trestného poriadku *expressis verbis* neustanovuje, eventuálne pôsobenie na svedkov a ostatných vo veci vypovedajúcich, resp. riziko existencie takéhoto pôsobenia podľa názoru sudcu pre prípravné konanie musí byť takej kvality, ktorá môže vážnejším spôsobom ovplyvniť výsledky objektivizácie skutkového stavu.

Sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení skúmal aj možnosť nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a zistil, že takýto postup nie je možný. Obvinený je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku je možné nahradiť väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka v tomto prípade len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Takéto okolnosti však zistené neboli. S poukazom na závažnosť trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný a dokumentovaný spôsob jeho správania (bezpečnostné incidenty) by dohľad probačného a mediačného úradníka v žiadnom prípade nemohol nahradiť trestné stíhanie obvineného spojené s obmedzením jeho osobnej slobody.

Proti predmetnému uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu podali po jeho vyhlásení na výsluchu obvineného 28. septembra 2017 sťažnosť prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, a to proti výroku I. vyhláseného uznesenia vzhľadom na neakceptovanie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku a obvinený proti všetkým výrokom uznesenia. Prokurátor svoju sťažnosť odôvodnil písomným podaním z 2. októbra 2017 a obvinený písomným podaním z rovnakého dňa, ktoré bolo doplnené písomným podaním obhajcu z 3. októbra 2017.

Obvinený v dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie považuje za nesprávne, keďže neboli splnené materiálne podmienky väzby jednak z

dôvodu, že odmieta spáchanie ktoréhokolvek skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, jednak z dôvodu neexistencie dôvodov väzby. Ďalej uviedol, že nemá záujem sa skrývať alebo vyhýbať trestnému stíhaniu alebo ho akýmkoľvek spôsobom mariť. Dopolial sa vždy dostavil na výzvu orgánov činných v trestnom konaní a spolupracoval s nimi. Počas celej doby na slobode sa nepokúsil o skrývanie ani útek. Obvinený sa nestotožnil s hypotetickými predpokladmi prvostupňového súdu, že spôsob jeho správania nedáva záruku, že bude predpísaným spôsobom reagovať na predvolania orgánov činných v trestnom konaní. Ďalej uvádza, že nebol preukázaný ani pokus, ale ani príprava k tomu, aby ušiel, resp. opustil Slovenskú republiku. Samotná skutočnosť, že má byť a trvale sa preto zdržiava v mieste svojho bydliska v H. W. U., ktorá sa nachádza blízko hraníc s Rakúskom, nemôže zakladať akúkoľvek obavu, ktorá by mohla odôvodňovať útekovú väzbu. Dôvody, že pred desiatimi rokmi brigádoval v Rakúsku, a že má rodinu v Českej republike, považuje za nelogické a smiešne. Taktiež je potrebné vziať do úvahy, že obvinený nemá žiadne finančné prostriedky a útek je nákladný a drahý. Vyjadril sa aj k bezpečnostnému incidentu a k jeho správaniu počas 12 dní, kedy bol na slobode. Na svoju obranu uviedol, že bol vo väzbe 5 rokov a potreboval čas na adaptáciu a prispôbenie sa každodennému bežnému životu. Požitie alkoholických nápojov nemal zakázané, a preto konštatovanie o alkohole zo strany súdu považuje za bezvýznamné. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. septembra 2017, sp. zn. 2 Tost 28/2017 v inej trestnej veci, v ktorom bolo konštatované, že náhradou väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka v spojení s primeranými obmedzeniami a povinnosťami za súčasného nariadenia kontroly obvineného Z. technickým prostriedkom - zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby - sa dosiahne rovnaký účel, aký bol sledovaný držaním obvineného vo väzbe. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený odkázal na zásadu prezumpcie nevinu a na skutočnosť, že zoskupenie, ktoré sa malo dopustiť spáchania prejednávanych skutkov, už neexistuje. Významní predstavitelia tejto skupiny sú vo väzbe alebo vo výkone trestu, a teda nie je možné z jeho strany ani hypoteticky pokračovať v trestnej činnosti. To platí aj pre dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku. Ďalej uviedol, že skutky mali byť spáchané v rokoch 1998-2000. Od roku 2000 až do roku 2012 nespáchal žiadny trestný čin. V dôvodoch sťažnosti obvinený ďalej uviedol, že cestovný pas mal pri sebe len z dôvodu, že v čase, kedy bol vo väzbe, mu vypršala platnosť jeho občianskeho preukazu, ktorý si bol po prepustení z väzby bezodkladne vybaviť. Cestovný pas mal pri sebe len na účely preukazovania svojej totožnosti. Nikdy nemal v úmysle opustiť krajinu za účelom vyhýbania sa trestnému stíhaniu. Podľa názoru obvineného v tomto prípade reťazenie väzby nemá oporu v Trestnom poriadku. Je nemysliteľné, aby bolo na ujmu obvineného, že súd vyšetroje skutky spáchané v tom istom časovom období pod rôznymi spisovými značkami,

rovnako ako to, že nebol schopný do dnešného dňa rozhodnúť o vine obvineného. Od okamihu prepustenia z väzby na slobodu uznesením najvyššieho súdu z 12. septembra 2017, sp. zn. 2 Tost 28/2017 (pozn.: v inej trestnej veci) bol nielenže monitorovaný technickým zariadením, ale aj iným nešpecifikovaným spôsobom zo strany polície. Videl pri sebe stále tie isté motorové vozidlá, pričom ako dôkaz neustáleho sledovania uvádza náhly príjazd policajnej motorizovanej jednotky, ktorá si vynútila vstup do rodinného domu pána Y. a legitimovala všetky tam prítomné osoby. Obvinený ďalej vyslovil podozrenie, že jeho zadržanie 25. septembra 2017, t. j. deň po predĺžení jeho väzby, bol dôsledne dlhšie pripravený a naplánovaný. Ak by bol zadržaný do tohto dňa, rozhodoval by príslušný súd o splnení alebo nesplnení podmienok, ktoré mu boli uložené a v prípade, ak by ustálil, že tieto obvinený porušil, mohol by rozhodnúť iba o vzatí do pôvodnej väzby, ktorá bola predĺžená do 25. septembra 2017. Ak by bol bezpečnostný incident z 20. septembra 2017 dôvodom na zatknutie obvineného, nedáva zmysel, že bol zatknutý o 5 dní neskôr. Na záver obvinený uviedol, že je stíhaný v ďalšom konaní pod ČVS: PPZ-595/2013, ktoré sa tiež vedie samostatne, toto konanie môže byť prerušené a teoreticky po 10 rokoch by mohol byť opätovne vzatý do väzby, čím by konaním orgánov činných v trestnom konaní mohla trvať väzba 15 aj viac rokov, prípadne doživotne. Obvinený preto žiada dovolací súd, aby vyhovel sťažnosti obvineného a prepustil ho z väzby na slobodu.

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v dôvodoch svojej sťažnosti vo vzťahu k odôvodneniu tzv. kolúznej väzby v celom rozsahu poukázal na dôvody uvedené v návrhu prokurátora na vzatie do väzby. Upozornil tiež na súvisiace trestné konanie týkajúce sa vraždy U. Z. (vyšetrované vyšetrovateľom expozitúry Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru pod označením ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013). V tomto konaní sa obvinenému K. Z. kladie za vinu, že po svojom prepustení z väzby presvedčil C. N. ako najvyššie postaveného člena zločineckej skupiny L. o nevyhnutnosti usmrtenia U. Z., ktorý bol priamym podriadeným obvineného K. Z., a ktorý chcel opustiť skupinu. Toto obvinený K. Z. vyhodnotil ako hrozbu, keďže U. Z. by mohol obvineného K. Z. aj iných členov skupiny usvedčovať. Ide teda o konanie obvineného v minulosti, z ktorého vyplýva, akým spôsobom tento neváhal zakročiť proti len potenciálnej hrozbe do budúcnosti. Avšak v predmetnom konaní je obvinený K. Z. usvedčovaný viacerými bývalými členmi zločineckej skupiny, ktorí sa mali podieľať s ním na páchaní viacerých trestných činov vražd - z nich R. F. a H. U. sú na slobode, a preto existuje dôvodná obava, že by obvinený mohol konať proti týmto svedkom a ovplyvňovať ich, či už v tomto konaní alebo v konaní týkajúcom sa vraždy U. Z.. To, že takto nekonal v období od

nahradenia väzby probačným a mediačným úradníkom neznamená, že neexistuje dôvodná obava, že sa takéhoto konania nedopustí pred očakávanými súdnymi pojednávaniami. Najvyššiemu súdu preto prokurátor navrhol, aby podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku doplnil dôvody vzatia do väzby obvineného Z. v napadnutom uznesení aj o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku a zamietol sťažnosť obvineného K. Z..

Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 a nasl. Trestného poriadku), po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 83 ods. 1 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku) a v zákonom stanovenej lehote.

Na podklade podaných sťažností najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosti obvineného a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie sú dôvodné.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že obvinenému bolo obvinenie za trestné činy, pre ktoré je stíhaný v predmetnom konaní, vznesené uzneseniami vyšetrovateľa podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku z 12. júla 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (vo vzťahu ku skutkom pod bodmi 1) a 2)), zo 4. decembra 2013 pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 (vo vzťahu ku skutku pod bodom 4)) a z 26. februára 2016 pod ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-ZA-2013 (vo vzťahu ku skutku pod bodom 3)). Spoločné konanie o všetkých týchto trestných činoch obvineného je v súčasnosti vedené pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013. V tejto veci bol obvinený K. Z. zadržaný 25. septembra 2017 a t. č. je vo výkone väzby v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Banská Bystrica. Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal v tejto trestnej veci 27. septembra 2017 návrh na vzatie do väzby obvineného K. Z. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ Trestného poriadku.

Sudca pre prípravné konanie napadnutým uznesením z 28. septembra 2017, sp. zn. 2Tp/26/2017, rozhodol o návrhu prokurátora na vzatie do väzby obvineného tak, že podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/, c/ Trestného poriadku vzal obvineného do väzby. Väzba u obvineného začala plynúť dňa 25. septembra 2017 v čase o 12,25 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. Podľa § 80 ods. 1

písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku sudca pre prípravné konanie väzbu obvineného K. Z. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahradil.

Väzba je jedným z najvýznamnejších zásahov do osobnej slobody obvineného a v zmysle čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky je možné k nej pristúpiť len z dôvodov a na čas ustanovený zákonom, a na základe rozhodnutia súdu. Dôvody na väzobné stíhanie upravuje Trestný poriadok v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý (okrem formálnych podmienok, ktorými sa rozumejú úprava procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu) medzi základné materiálne podmienky radí dôvodnosť (opodstatnenosť) trestného stíhania (t. j. skutok bol spáchaný, má znaky trestného činu a existuje dôvodné podozrenie, že ho spáchal obvinený) a dôvodnú obavu z konania páchatel'a, ktoré zakladá dôvody pre útekovú, kolúznu alebo preventívnu väzbu. Takejto dôvodnej obave by pritom malo nasvedčovať konanie obvineného alebo ďalšie konkrétne skutočnosti, ktoré musia byť reálne, nie len hypotetické, a trvajú po celý čas väzby, ak totiž pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynie jej zákonná lehota, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu (§ 79 ods. 1 Trestného poriadku).

V posudzovanej veci sudca pre prípravné konanie správne postupoval, keď zistil, že u obvineného sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a c/ Trestného poriadku.

Dôvodnosť podozrenia, že obvinený sa mal dopustiť konania, pre ktoré boli voči nemu vznesené obvinenia, pretrváva aj v súčasnom štádiu trestného stíhania, a to na podklade dôkazov, na ktoré poukázali prokurátor v návrhu na vzatie do väzby aj sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení. Najvyšší súd uvádza, že sú to najmä výpovede svedkov K. N., H. U., R. S., R. F. Y. V. a Y. F., ktoré takýto záver odôvodňujú aj v súčasnom štádiu trestného stíhania.

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v prejednávanej veci existuje dostatok dôkazov, na ktorých je v rovine rozumnej (nie absolútnej) istoty založená jednak dôvodnosť trestného stíhania obvineného, jednak dôvodnosť jeho väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a c/ Trestného poriadku. V predmetnej veci boli splnené aj formálne podmienky väzby, keď sudca pre prípravné konanie postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami procesného predpisu, v prejednávanej veci boli dodržané všetky potrebné zákonné lehoty a neboli zistené ani neodôvodnené priet'ahy pri rozhodovaní o väzbe obvineného.

Dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vyplývajú zo správania obvineného K. Z. v minulosti, ako aj zo skutočnosti, že mu v predmetnom konaní hrozí vysoký trest. Obavu, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, odôvodňujú aj ďalšie trestné konania, ktoré sú voči nemu vedené. Najvyšší súd má na mysli najmä konanie vedené v súčasnosti na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017 na základe obžaloby pod sp. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638 (poškodení Y. T., C. H., X. H., Y. S.) a trestné stíhanie vedené pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013 (poškodený U. Z.), kde mu taktiež hrozia vysoké tresty. Uvedenú skutočnosť podporujú aj závery znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o. č. 28/17. Z uvedeného posudku vyplýva, že osobnosť obvineného Z. je abnormne štruktúrovaná s prevahou rysov antisociálnej poruchy osobnosti, ktorá sa prejavuje okrem iného nerešpektovaním zákona s vyústením do opakovanej trestnej činnosti. Obvinený má tendenciu nerešpektovať zákon a iné sociálne normy a je u neho predpoklad, že by sa mohol vyhýbať prípadnému predvolávaniu na úkony, nerešpektovať príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a prípadne sa vyhýbať samotnému trestnému konaniu ako celku.

Správanie sa obvineného sa v plnej miere prejavilo počas výkonu obmedzení a kontroly bezpečnostného incidentu, keď ponechal GPS zariadenie v obydlí inej osoby a následne sa do zadržania dňa 20. septembra 2017 o 10.22 hod. pohyboval dlhší čas (takmer 3 hodiny) bez toho, aby bolo známe miesto jeho pobytu a činnosť, ktorú vykonáva. Jeho manželka nevedela uviesť, kde sa obvinený nachádza. Obvinený K. Z. sa teda zdržiaval na mieste (miestach), kde nemal nahlásený trvalý pobyt, pričom neoznámil probačnému a mediačnému úradníkovi zmenu pobytu a ani manželke neoznámil, kde odchádza.

Najvyšší súd ďalej zistil, že už v minulosti sa obvinený K. Z. dopustil konania, keď počas toho, ako bol zo zdravotných dôvodov hospitalizovaný v nemocnici, túto na vlastnú žiadosť a zodpovednosť opustil a následne sa podieľal na skutku vraždy Y. j. Y. a po vykonaní skutku sa do nemocnice vrátil.

Pozornosť si zaslúži aj fakt, že obvinený K. Z. má pobyt v blízkosti štátnej hranice, pričom priblíženie k nej nie je vyhodnocované ako bezpečnostný incident. Po prekročení hranice by skončila právomoc orgánov SR a obvinený by do vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu (resp. európskeho zatýkacieho rozkazu) nemohol byť zadržaný príslušnými cudzozemskými orgánmi a mohol by sa dopúšťať trestnej činnosti.

Všetky tieto okolnosti odôvodňujú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku ako to správne konštatoval aj Špecializovaný trestný súd.

Dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku vyplývajú zo skutočnosti, že obvinený K. Z. sa v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti a absencia príjmu z trestnej činnosti, ktorá bola dlhodobo zdrojom jeho živobytia, je spôsobilá motivovať ho k jej ďalšiemu páchaniu. Možno poukázať aj na závery vyššie uvedeného znaleckého posudku a na skutočnosť, že obvinený zabezpečoval zbrane pre skupinu L., a teda je predpoklad, že by si ich vedel opätovne zadovážiť a použiť pri páchaní trestnej činnosti. V ďalšom najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie Špecializovaného trestného súdu a plne sa s ním stotožňuje.

Pokiaľ ide o dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, najvyšší súd sa stotožňuje s argumentáciou uvedenou v napadnutom uznesení. V danom prípade neexistujú konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uvedený väzobný dôvod. Riziko ovplyvňovania ďalších do veci zainteresovaných osôb je len hypotetické a nepodporuje ho ani správanie obvineného počas jeho pobytu na slobode. Vzhľadom na konzistentnosť postojov svedkov U. a F. (ktorí by v zmysle návrhu prokurátora na vzatie do väzby mohli byť zo strany obvineného K. Z. ovplyvňovaní), neexistuje predpoklad, že by pôsobenie obvineného na týchto svedkov bolo spôsobilé vážnejším spôsobom ovplyvniť výsledky objektivizácie skutkového stavu. Nebolo preto možné vyhovieť sťažnosti prokurátora proti výroku I. vyhláseného uznesenia vzhľadom na neakceptovanie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že v posudzovanom prípade nie sú splnené ani zákonné podmienky na nahradenie väzby iným, miernejším prostriedkom (záruka, sľub, dohľad, peňažná záruka), ktorý by neznamenal tak výrazný zásah do základného práva obvineného na osobnú slobodu. Obvinený je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin. Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie záruku, sľub alebo peňažnú záruku ako náhradné inštitúty väzby upravené v ustanoveniach § 80 a 81 Trestného poriadku prijať len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obdobne ako sudca pre prípravné konanie, aj najvyšší súd dospel k záveru, že okolnosti prípadu, závažnosť spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný a spôsob jeho správania v inej trestnej veci prebiehajúceho dohľadu, ktorým bola nahradená väzba, najmä s ohľadom na zdokumentované bezpečnostné incidenty, na ktoré poukazuje prokurátor v návrhu na vzatie do väzby obvineného, aj sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení, neumožňujú prijatie tohto náhradného inštitútu väzby.

Vo vzťahu k obvineným namietanému tzv. reťazeniu väzieb najvyšší súd považuje za potrebné zopakovať, že skutky, pre ktoré je v tomto konaní vedenom pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 obvinený K. Z. stíhaný, nikdy neboli vedené v spoločnom konaní s vecou, v ktorej bola prokurátorom Úradu Špeciálnej prokuratúry GP SR podaná 25. septembra 2014 pod. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638 obžaloba na Špecializovaný trestný súd (pozn.: vec vedená v súčasnosti na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017). Obvinený K. Z. bol v predmetnom konaní pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 obvinený vyšetrovateľom exp. Bratislava, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ 12. júla 2013 za tri trestné činy vraždy, na ktorých sa podieľal ako člen zločineckej skupiny tzv. L.. V uvedenom konaní však bolo vedené komplikované a rozsiahle dokazovanie, pri ktorom bolo vypočutých množstvo svedkov. Okrem toho bol obvinený K. Z. obvinený 4. decembra 2013 aj zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2, ods. 5 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a/ Trestného zákona. Ohľadom uvedeného skutku sa vykonávalo rozsiahle znalecké skúmanie vzhľadom na veľký rozsah zaistených zbraní a výbušnín a súvisiaceho materiálu. Z týchto dôvodov nemohli byť skutky pripojené na spoločné konanie do inej trestnej veci, ktorá bola v tom čase vedená na tej istej policajnej zložke pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012, a v ktorej bola podaná obžaloba 25. septembra 2014. Pripojenie skutkov do trestného konania pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 by znemožnilo podanie obžaloby vo veci pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012. Do konania pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 bol 27. júna 2017 pripojený ďalší skutok (vražda R. Q. v Českej republike), ktorého sa mal dopustiť obvinený K. Z. spoločne s obvineným C. N. a R. C., pričom všetci traja už boli obvinení za obdobné skutky aj v konaní pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013. K vzneseniu obvinenia došlo až 26. februára 2016 - v tom čase pod ČVS: PPZ-530/NKA-PZ-BA-2013, exp. Západ, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ. Tento skutok teda nemohol byť súčasťou väzobného stíhania K. Z. pod ČVS: PPZ-147/NKA-PZ-BA-2012, pretože väzobné stíhanie už bolo dávno po podaní obžaloby (25. septembra 2014). Žiada sa dodať, že išlo o komplikované vyšetrowanie súbežne vykonávané aj na území Českej republiky, pričom sa dlho hľadalo telo poškodeného. V čase spojenia na spoločné konanie už bolo vyšetrowanie skutku vraždy R. Q. prakticky ukončené a nespôsobilo predĺženie vyšetrowania trestnej veci pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, pričom k spojeniu vecí došlo práve pre umožnenie prejednávania všetkých súvisiacich trestných činov

páchaných tými istými páchatel'mi, v jednom konaní. Vedenie samostatných trestných vecí teda nebolo v žiadnom prípade samoučelné, ale vychádzalo z postupného odhaľovania jednotlivých trestných činov vražd, ktorých sa mali dopustiť členovia zločineckej skupiny tzv. L.. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že vedenie samostatného konania pod ČVS: PPZ-595/NKA-PZ-BA-2013 vyšetrovateľom exp. Bratislava, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia PZ, vo veci vraždy U. Z., bolo vedené samostatne z dôvodu snahy nájsť telo zavraždeného. K vzneseniu obvinenia došlo až 30. septembra 2016, vzhľadom na podrobné popísanie vraždy štyrmi svedkami (vrátane vykonávateľov), pričom ani v tom čase nebolo ešte nájdené telo poškodeného. Vyšetrovateľ vykonal všetky opatrenia pre nájdenie tela poškodeného a po ich vyčerpaní ukončil obhliadku miesta činu 5. októbra 2017. Následne určil termín preštudovania vyšetrovacieho spisu na 12. októbra 2017. Vec nebola spájaná do ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013, pretože v predmetnej veci už boli určené termíny preštudovania vyšetrovacieho spisu. Určenie termínu preštudovania vyšetrovacieho spisu vo veci pod ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 nie je samoučelné, pretože vyšetrovací spis bolo potrebné skompletizovať, a keďže jedným z obvinených je R. C., bolo nevyhnutné dožiadanim o právnu pomoc požiadať maďarské justičné orgány s dostatočným predstihom o umožnenie preštudovania vyšetrovacieho spisu R. C. v Maďarsku, kde je výkone trestu odňatia slobody na doživotie.

Najvyšší súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že ustanovenia Trestného poriadku obmedzujú a špecifikujú dôvody, pre ktoré možno vziať obvineného opätovne do väzby len na prípad, ak sa tak deje v trestnej veci, v ktorej obvinený už vo väzbe bol a bol z tejto väzby aj prepustený. V prejednávanej veci však nejde o takýto prípad. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nález Ústavného súdu z 5. júna 2013, sp. zn. I. ÚS 47/2013, v zmysle ktorého „ustanovenie § 76 ods. 6 Trestného poriadku upravujúce celkovú lehotu väzby nemožno vykladať tak, že orgány činné v trestnom konaní a následne všeobecné súdy sú oprávnené držať obvineného vo väzbe pre každý z trestných činov, z ktorých je obvinený, samostatne či izolovane, a to po maximálnu dobu. Takýto prístup by mohol mať za následok (čo sa prejavilo u sťažovateľa, pozn.), že obvinený by mohol byť v súvislosti s jedným trestným konaním vzatý do väzby až po maximálnu dobu určenú podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku. V prípade uplynutia maximálnej lehoty väzby, resp. pokiaľ by došlo z rôznych dôvodov k jeho prepusteniu, mohol by byť vzatý do väzby pre iný trestný čin, kedy by začala plynúť nová maximálna lehota stanovená pre ďalšiu väzbu, v dôsledku čoho by obvinený mohol stráviť aj celý zvyšok života vo väzbe bez toho, že by bolo vydané rozhodnutie súdu o jeho vine; takýto postup nelegitimizuje žiaden verejný záujem." Vzhľadom na neskoršiu rozhodovaciu činnosť

Ústavného súdu Slovenskej republiky (uznesenie Ústavného súdu z 11. februára 2016, sp. zn. II. ÚS 135/2016, uznesenie Ústavného súdu z 21. októbra 2014, sp. zn. III. ÚS 630/2014) a na jeho väčšinovú judikatúru, v zmysle ktorej „ani zákon, ani ústava a ani relevantná judikatúra ústavného súdu či ESLP nestanovuje ako prekážku prípadnej väzby výkon bezprostredne predchádzajúcej väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody v iných trestných veciach. Rovnako prekážkou vzatia obvineného do väzby nie je ani skutočnosť, že sťažovateľ v minulosti vykonával väzbu vo veci, v ktorej bol spod obžaloby oslobodený“, však možno konštatovať, že citovaný nález Ústavného súdu z 5. júna 2013, sp. zn. I. ÚS 47/2013 možno považovať za prekonaný.

Za relevantný argument najvyšší súd tiež považuje skutočnosť uvedenú prokurátorom v návrhu na vzatie do väzby, podľa ktorého ak by sa pripustila možnosť, že osobu po uplynutí maximálnej novej dĺžky väzby stanovenej v § 76a Trestného poriadku nie je možné vziať v inej trestnej veci do väzby, aj keď by boli naplnené formálne a materiálne podmienky väzby u takejto osoby, došlo by de facto k situácii, že do doby, pokiaľ by osoba nebola právoplatne odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody a nebol jej nariadený výkon trestu, mohla by páchať napríklad trestnú činnosť, resp. pôsobiť na svedkov bez možnosti jej v tomto protiprávnom konaní zabrániť, nakoľko po zadržaní by nemohla byť vzatá do väzby a musela by byť prepustená zo zadržania na slobodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd L. republiky rozhodol tak, že sťažnosti obvineného K. Z. a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodné podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 9. októbra 2017

JUDr. Alena Š i š k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ing. Alžbeta Kóňová